

שותפות בתי הספר בעיר לוד - מכללת לוינסקי, תשס"ז

תחיה וינוגרד ג'אן, נורית מירב, חיותה רגב, חנה עזר

תקציר

הקשר המחקר: מחקר זה הוא השלב הראשון במחקר ארוך טווח הבוחן את מערך השותפות בין מכללת לוינסקי לחינוך לבין מערכת בתי הספר בעיר לוד. נערך תיעוד של שנה"ל תשס"ז, אשר כלל בדיקת תפיסת מספר משתתפים מן המכללה ומבתי-ספר בעיר לוד את התהליכים המתרחשים בבתי-הספר בעיר לוד.

מטרת המחקר המרכזית: מיקוד מרכיבי השותפות ובחינת תוצריה לאורך זמן, בזיקה לשותפים בה: אנשי מחלקת החינוך בעיר, מפקחי משרד-החינוך, מנהלי בתי הספר, מורים, מתמחים, סטודנטים להוראה, תלמידים בבתי הספר, מרצים ומדריכים מן המכללה ומובילי התכנית.

מטרת המחקר הנוכחי: בירור תפיסת מורות ורכזות מבתי-ספר בעיר לוד וכן מדריכות מובילות מן המכללה, את השותפות הזו ואת תרומתה למערך החינוכי, וכן הצלבת ממצאי המיצ"בים האחרונים עם תפיסות אלו.

כלי המחקר: התיעוד נערך על-ידי ניתוח ראיונות שנערכו עם שתי המדריכות-המרכזות של התוכנית מטעם מכללת לוינסקי ועם חמש רכזות ומורות בבתי-ספר בעיר לוד השותפות לתהליך. כמו כן נערך ניתוח ממצאים חלקיים של נתוני המיצ"ב (מדדי יעילות וצמיחה בית ספרית), שבו השתתפו תלמידי כיתות ב', ה' ו-ח' בבתי הספר שנטלו חלק בשותפות עם מכללת לוינסקי לחינוך.

תוצאות: מדברי כל המרואיינות עולה, כי למידת הצוות מובילה בסופו של דבר להעצמת הצוות כקבוצה וכיחידים, לשינוי חיובי בהוראה, בקיום הוראה מכוונת הערכה, ולקידום הלמידה של התלמידים במקצועות השונים. התרומה לתלמידים, כפי שעולה מדברי המדריכות-המרכזות והמורות, מתבטאת בפיתוח החשיבה, בהמללת תהליכי הלמידה ובחדוות הלימוד. נתוני המיצ"ב שהוצגו במחקר הן לגבי הישגי התלמידים והן לגבי עמדותיהם כלפי המקצועות מתמטיקה ושפה, מצטיירים כתומכים בתפיסה זו.

מסקנות: על סמך המחקר הנוכחי מוקדם עדיין להסיק מסקנות סופיות לגבי תרומת השותפות לכלל המשתתפים בה, אם כי סימני המגמה החיובית בפרמטרים השונים מעידים על כך. נדרש מחקר ארוך טווח של השותפות על מנת לבחון השפעות משמעותיות. מומלץ להתמקד בשלב השני של המחקר בבחינת השותפות בקרב אנשי חינוך נוספים (מפקחים, מנהלים ומורים נוספים); בקרב התלמידים, בעיקר בבחינת הישגיהם הלימודיים באמצעות מבחני המיצ"ב; ובקרב המתכשרים להוראה: סטודנטים ומתמחים.

